

ДУСТР

ОКТАБРЬ РАИОНЫНЫҢ ИЖТИМАГЫ-СӘСИ ГАЗЕТАСЫ.
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТАБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның
9 нюйнен бирле чыга.

№32 (7205)

19. март, 1991 ел.
СИШЭМБЕ

Баяс 4 тиен.

Бердәм Совет иле өчен

Бер кешедәй булып

Авыл уртасындагы «Алла» колхозында би-насы янында байрамчы киенгөн халык төркеме иртәнге якта аерула күп булды. Ин иртәләгендә — колхозчы Сәхин Сәгтьдиев, бригадир Илгиз Исраһимов, механизаторлар Фанкъ Фэттахов, Илсөяр Насыйбуллин ин беренчеләрдән булып кулларына бюллетьен алдылар.

Иртәнгө кыска гына жыелышта пенсионер, заманаусында колхозның ин авыл эшләрен тарткан Рашидә апа Хөснәтдинова, пенсионер-инвалид Гаваз ага Шәмисев һәм бүген ин яшь тавыш биручеләреп берсе Раикъ Мостафинга истәлек бүләкләре тапшырылды. Раикъ бердәнбер яшь тавыш бируче түгел, колхозчы Альмир Сафиуллин, мәктәп хезмәткәрләре Рәмзия Галимова, Раилә Галиуллина язмышында да истәлекле көн бүген.

Референдумда катнашучыларның кубесе бина бусагасын атлат керүгә уз фикерен белдерә.

— Мин бердәм Союзны яклап тавыш бирам, — диде ул. — Монарчы бергә яштәк, моннан ары да бергә гомер кичерергә насыйп итсен.

Галимҗан Зиятдиновичының аяғы жиңел булды, ярты сәгать эчендә зирекләрнән 50 ләп кешесе ил язмышына карата уз мәнәсәбәтләреп белдерергә өлгерделәр инде. Аларның кубесе «Союзга-эй» фикерен яклап тавыш бируен яшермәде. Сәгать 11 гә тавыш биручеләр саны 286 га житте. Уз аяғы белән килем алмаган өлкәннәр, авыруларны атлар белән

авыл кешеләре культура йортына юнәләләр — бирдә алар өчен концерт, кино курсатела. 6 жигуге ат өлкәннәрне, күрше Рус Морасасы авылы кешеләрен ташый, автобус та авыл белән Көрнәле Эмзә, Рус Морасасы авыллары арасын урый.

Шулай итеп, элеге участокка теркәлгән 681 кешенең һәммәссе Союз язмышына карата бердәм булып уз фикерләрен белдердәләр.

Ф. СӘГҮЙРОВА,
участок комиссиясе рәисе.

Фикер уртак

Зирекле мәктәбә бинасына урнашкан ССР референдумын үткәру комиссиясе карышына ин беренчеләрдән булып терлекче Галимҗан Зиятдинович Якупов килде.

— Мин бердәм Союзны яклап тавыш бирам, — диде ул. — Монарчы бергә яштәк, моннан да бергә гомер кичерергә насыйп итсен.

Галимҗан Зиятдиновичының аяғы жиңел булды, ярты сәгать эчендә зирекләрнән 50 ләп кешесе ил язмышына карата уз мәнәсәбәтләреп белдерергә өлгерделәр инде. Аларның кубесе «Союзга-эй» фикерен яклап тавыш бируен яшермәде. Сәгать 11 гә тавыш биручеләр саны 286 га житте. Уз аяғы белән килем алмаган өлкәннәр, авыруларны атлар белән

алып килдәләр. Нәм менә 13 сәгать 10 минут референдумын үткәру комиссиясе рәисе Р. Р. Хәмзин соңы кешегә бюллетьен бирә. Шулай итеп, 309 кешенең һәммәссе участокта булып, уз гражданлык бурычларын үтәдәләр. Яңартылган Союз якызын зирекләрнән бердәм фикере шуннан гыйбарәт иде.

И. ШАИХИЕВ,
колхозның партоешма
секретаре.

Миллатләр терле, теләкләр бер

Кызыл Юл участогына теркәлгән 238 граждан арасында саный китсан 7-8 миллат кешесе бардыр. Эмма Союз ныкыгы турында сүз барганды мөннә да бердәм, моннан да уртак фикерен булуы да мәмкин түгел—һәммәссе яңартылган бердәм Союз өчен тавыш биргән.

— Бары шундый шартларда гына миллатләр дуслыгы, илебез иминлеге турында сүз алып барырга мөмкин,—диләр алар.

Референдум үткәруне урман пункты администрациясе бәйрәм рәвешендә оештыру өчен күп көч күйгән. Бу көнне ашханә, буфет, кибетләр эшләп торды, эшчеләргә ит сатылды. Күрше Чурабатыр авылларын тавыш бирергә килүчеләрне машина ташып торды.

Сәгать 4кә ССР референдумында катнашырга

тиешле халыкның 98 процента тавыш биргән иде инде.

Ә. МӘХМУТОВ.

Кубесе Союз якызы

17 марта Ирта ССР референдумын үткәру буенча Киекле участогы узенең беренче сайлаучыларын көтә. Менә алар килем дә башладылар. Ничек тавыш бирерләр—эйеме, юкмә? Терлекче Вахит Вәлихәмәтов һәм Талип Билаловның фикере бер—яңартылган тиез хокуклы Союз якызы. Аларның ил язмышына мәнәсәбәтен белдергән беренче бюллетьенәре уриага төшә. Хәерле сәгатьтә!

... Кич. Референдум үткәру комиссиясе нәтиҗәләринән күрәнгәнчә, участок гражданиның 98 процента ССР Союзын яклап тавыш биргән.

В. АБДУЛЛИН.

Шартына туры китереп

ЯНА ӘМЗӘ АВЫЛЫ. Референдумын үткәру буенча комиссия Гомәр Габасовиң Гайнетдинов, Сания Кирамовна Фәссахова кебек грамоталы, тәжрибәле кешеләрдән тора иде. Шунадыр да тавыш бирү барлык шартларын туры китереп үткәрелде, авыл кешеләре өчен уз фикерләрен яшермичә эйту мәмкинлеге тудырылды.

С. ӘХМӘТЖАНОВ.

Уртак фикергә

нигезе болган колхоз унганнының исемен зур горурлык белән атады. Шулук вакытта киләкәтә дунгызылык белән шөгильләнү кироклеген дә ассызыклиды. Шунисыз хужалык былгы кебек ук ит житештерү ном сату планын чыгарып ясаучылардан фермә мөддире Я. И. Тажиев та күтәләде.

Гомумой, фикер алышулар бик төпле, жанлы барды. Колхозның баш агрономы А. Ш. Бикиниев киләкәтә агротехник чараларны үзактында ут-

Килеп

алар.

Жыелышта Кормыш авыл Советы рәисе В. Х. Шәйхетдиновның авылны социаль үзгәртеп кору, мәктәп директоры М. Х. Хисматулинның мәктәп төзөзелеше һәм авыл хужалыгы кадрларын көзөрлауда мәктәпнән роле турында чытышлары да иңтийбар белән тынланды.

Колхоз киләкәтә дә бүтәнгә үрләрдән үйкәмәс өчен күлгә-кул тотышып, бердәм булып эшләргә тиеш—жыелышта катнашучылар энэ шундый фикер белән тараыштылар.

Х. Фәтхуллин.

Тавыш бирү нәтиҗәләре

Районда ССР Союзын саклап калу буенча үткәрелгән референдум нәтиҗәләре түбәндәгече булды. Иsemлеккә кертелгән гражданиның 90,1 процента тавыш бирергә килде. Аларның

93,9 процента ССР Союзын саклауны яклап чыкты, «Эй» дип тавыш бирде. 5,2 процент кеше референдумга куелган сорауга карши тавыш бирде. 0,9 процент бюллетьен дөрес түгел дип табылды.

ТАНЫШ БУЛЫГЫЗ:

«Татарстан»
колхозы са-
вучысы Экъ-
лимә Мин-
дубаева.

Экълимә Мәжитовна узган ел колхоз сыер савучылары арасында социалистик ярышта беренче урыны яулаган иде. Аның быелда сыйнагыра исәбе юк. Ул узенә тапшырылган майлардан продукция алуны киметмәс өчен бар

Жиңүчеләр ачыкланы

Район колхоз-совхозлары арасында февраль аенда сөт житештерү буенча социалистик ярышта беренче урын «Урнәк» колхозы жиңеп чыкты. Бу хужалык терлекчеләре февраль аенда һәр сыердан сөт савуны тәэмин иткән «Заря» колхозы сөт житештерүдә ин югари күрсәткәчә прешкән өчен жәлдерелгән социалистик

Семинар үтте

Шушы қәннәрдә Норлат сөт-май заводы катнашында Октябрь районының төварлык-сөтчелек фермерләр зоотехниклары, лаборантлары катнашында семинар үткәрелде.

Районда авыл хужалыгы продуктларын сатып алу һәм аларның сыйфаты буенча дәүләт инспекторы А. П. Белякова биредә катнашучыларны 1990 елда һәм 1991 елның ике аенда сөтнен сыйфаты, сөтчелек лабораторияләрнәдә сөтне исәпкә алу, аның сыйфат күрсәткәчләрен билгеләү, товарны сөт-май

XI партъезд исемендәге колхозның сөтчелек фермасы лаборант Г. Г. Гатин узенең эш тәжрибәссе белән уртаклашты. Шунда ук зоотехниклар һәм лаборантларны аттестацияләү үткәрелде.

12 марта 1991 КПСС райкомы бинасында «Татарстан» журнали редакторы үрнәбасы В. И. Пискарев, редакциянен ижтимагый-политик тормышында үйкәмәс өчен күлгә-кул тотышып, бердәм булып эшләргә тиеш—жыелышта катнашучылар энэ шундый фикер белән тараыштылар. Хәзерге этапта башланыч партия оешмаларының роле турында

чыкты. КПСС райкомы аппараты работнеклары, бер төркем район җүйәләрләр, оешма-предприятиелер партбашма секретарлары, район Советы башкярма комитеты, сүгүш һәм хезмәт ветераннары Советы, ВЛКСМ райкомы вәкилләре, колхоз исләре катнашты.

Шәхси мәнфәгатьләр өстен чыкса...

Күптән түгел республика ветераниар советы президиумы утырыши булып үтте. Анда чытыш ясаган иштәшләрнең күччелеге РСФСР Югары Советы рәисе Б. Н. Ельциның чыгышына тукталып узды. Аның тәнкыйтләүче, акларга тырышулыар да табылды. Мин дә дәшми кала алмадым, сүз сорадым, чөнки күнелемә, кем эйтешли, төр шактый һәм күптәннән жыела килә иде.

Хәр, ача кадәр кереш ровешендә бер нәрсәне ачыклап ути. Узгәртеп корулар илебездә демократияне, хәбәрдарлыны жәелдеруга этәргеч булды. Б. Н. Ельцин да союз күләмдә шул чорда мәгълүмлек алган лидер. КПСС Үзәк Комитетының октябрь (1987 ел) Пленумындагы чыгышы, аннаң сонғы вакыйгалар аның рейтингин күпкә күтәреп жиберде. Ул чактагы чыгышының бәйн ителмәве, коммунистлар, халық очен сер булып калуы аның фейдасына булды. Халық аны демократия якы, шұна күрә югары ранг жиеткеләр тарафынан зәрлекләнгән кеше итеп кабул итте, ача ометләрен баглады.

Ул чорда, сер түгел, аның күп фикерләре белән күнелән килемша, гаделлек

аңың ягында тоела иде. Халық арасында да шул сәбәпле тарафдарлары күп иде. Демократик лозунгларны оста һәм еш күләнүл үл РСФСР Югары Советы рәисе итеп сайланула иреште.

Әмма ул яна төр политик лидер буларак күп сайлаучыларның һәм хәзмәт ияләренең ышанычын ақламады. Мин узем дә ача булган ихтирамыны югалтты. Моның сәбәпләрен ачыклап утуне кирәк сыйни.

Борис Николаевичның АҚША депутат буларак сәяхәтे турындағы документаль фильм заманында халық арасында күп бәхәсле фикерләр тудырды. Чыгыш ясаган аудитория алдында үз-үзен тотышы америкалылар да ышамагандыр дип үйләйм, илебез тамашчылары алдында да шеңрәт өстәмәде.

Яки ача һәжүм оештыру турында хәбәр таратуын алыйк. Булғанмы, юкмы — безнең очен билгесез калды, чөнки ул үзе бу мәсьәләне тишируне азатына жиеткертүдән баштарты.

Без, гадәттә чиктән чиккә ташланырга гадәтләнгән, бер тәнкыйткә алышак кешене гел кара күзлекән чыгып кына бәялибез. Моның шуның очен эйтүем,

Борис Николаевич ил жиеткеләре белән бәхәсле кергәч, аны гел тискәре яктан гына күрсәтү, хаталарын эзләү башланы. Қызанычка карши, бу нәкъ кире тәсисир ясады, аның файдасына хәзмәт итте.

Рәсми чыгышларында Борис Николаевич, алда эйткәнчә, демократия тарафдары буларак популярлық казанды. Әмма Россия Федерациясенде Югары постны биләп алгач, бик тиз һәм кискен борылыш ясады. Союз күләмдә мәгълүм кешеге ул КПСС члены буларак әверелде, Әмма партиягә тәнкыйт ябырылгач, катлаулы һәм кын моментта аны бик аисат һәм демократив рөвештә ташлап чыкты.

Властька килүенең беренче көннәрнән үк ул Союз хөкүмәтенә, СССР Югары Советына карши көрәш жәелдерде. Аның чынышлыгы белән илдә законнар көрәшне башланы. Бу, хәлбүки, илдәге болай да киерене хәлне аерула катлауландыры.

Балтыйк буе республикалары халкына мәнсәбәт күпелдә ача булғаң ихтирамының сонғы олешен дә юып ташлады. Бу республикаларның жиеткеләре

союздан аерылып чыгу, узләрендә капиталистик мәнсәбәтләрне яңадан торғызу ҹараларын күрә башладылар. Бу республикаларда кабул итләгән яна законнар нигезендә азырлык халық-руслар, поляклар, белоруслар һәм башкалар икенче сорт кеше итеп карала. Һәм Борис Николаевич аларның бу политик курсын яклап чыкты. Шуны демократия, тигезлек, гаделлек буламы?

Татарстан суверенлик хокукин яулаганда да ирекне теләгән кадәр алышыз дип белдергән иде. Әмма чынбарлыкта бу мәсьәләдә дә тәртане тиз борды, республиканы һаман Россия составында тоту курсын гамәлгә ашыра. Россиядә аерым армия төзу турында белдерү дә төптән үйләп иттелгән фикер димәс идем. Мондай сыйфатлар кешене бизәми, жәмгъяты очен дә заарлы, тоталитар режимга ките. Безнең тарихының мондай фактларга бай инде. Борис Николаевич та демократия турында сейләп, үзен шул система якын кеше итеп курсатте. Һәм шуның белән үзенә булған ихтирамының күп олешен югалтты.

И. ПЕТРОВ,
сүгүн һәм хәзмәт ветераниарының район советы рәисе.

онтулы турында сөйли. Властьны федерацияләр советына тапшыру илнең таркалалы дигән сүз. Борис Николаевич мона үзе властька омтылудан чыгып бәян иткәндеген чамалавы кыен түгел.

Нәм, хакыйкатьне өйтгрә кирәк, бу чыгышы элек ача ышанган күп хәзмәттәшләре арасында да кискән фикер каршылыклары, аның эшчәнлегенән ризасызылык уяты. 28 марта РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездын чакыруга да шул сәбәп булды.

Балык башынан чери, ди халык. Житәкчө кеше шәхси иктияжлардан бигрәк халык, ил мәнфәгатьләре турында кайғырыга тиеш. Минем фикеремчә, Борис Николаевичка сонгысы житеши, амбициясе, югары дөрәжә, властька омтылыши ижтимагый интересләри күмәп ките. Мондай сыйфатлар кешене бизәми, жәмгъяты очен дә заарлы, тоталитар режимга ките. Безнең тарихының мондай фактларга бай инде. Борис Николаевич та демократия турында сейләп, үзен шул система якын кеше итеп курсатте. Һәм шуның белән үзенә булған ихтирамының күп олешен югалтты.

И. ПЕТРОВ,
сүгүн һәм хәзмәт ветераниарының район советы рәисе.

19 март, 1991 ел.

Безгә язалар

Кызыллы тамаша

Мәктәбебездә «Ягез эле, егетләр!» дигән тамаша үткәрә булды. Сәгать 10 га барыбыз да жылып беткән идек инде һәм ярышлар башланып китте. Кызыллы конкурсларның төрлелеге зур иде. Мәсәлән, чиләккә туп көртү, күз бәйләп йорт рәсеме ясай: бәрәү тубәсен, икенчесе стеналарын, оченчесе ишек, тәрәзә ясый, Бәрәңгә чистарту конкурсы алдынан альяпкыч һәм яулык байләү сорала. Егетләрбез ашыгу сәбәпле, альяпкыларын, яулыкларыничек теләсәләр шулай байләп күйдиләр. Нәркеменән узенчә. Қызларбыз чын күнелдән көләп жаҗап бирделәр мона. Тагын бер ярыш кызыллы иде: син ейдә алты яшлек сенелән белән калгансын һәм ача бант бәйләп, әкият сөйләр тиешсөн, ди. Сенел роле мина тиде. Ләкин бант бәйләү эше ир-атка бер дә йогышлы түгел. Шуна бант килбәтсез чыкты, шулай да ничек житте шулай бәйләделәр.

Тамаша бик кызыллы булды. Уен-көлке киче буена дәвам итте, безнең егетләр икенче урынга чыктылар. Хәзер без «Әйдәгәз эле, кызлар!» ярышына хәзерәнбез.

Л. ЧЕРКАСОВА,

4 иче мәктәпнән яшь хәбәрчеләр түгәрәгә члены.

Туган як тарихының өйрәнәбез

Безнең 4 иче урта мәктәп үкучылары туган як тарихының яратып өйрәнәләр. Үкүтчелүй Вил Сергесевич Пимурин дәрәсләрне кызыллы итеп үткәрә. Без мәктәпнән сүгүн һәм хәзмәт ветераниарының чакырабыз. Алар безгә үзләре күргәнәр, яшьлек еллары турында кызыллы итеп сөйлиләр.

Күптән түгел шәһәребезнән музыка сөючеләре булды мәктәптә. Сәгыйт бабай Гобайдуллин үзенән зур һәм кечкән гармуша иарми алил күлгөн иде. Ул бик матур итеп үйнады, Рамил Миңтахов жырлап ачты күңгелләре. Без аларга чиккәз рахмәтләребезнән житкәрдек, тагын күлләрән сөрадык.

Л. АЛИЕВА,

10а класс үкучысы.

Бу безгә—тереләргә кирәк

Бүген илебездә сүгүшчиләр интернационалистлар язынына битараф кешеләр юкты. Ерак Әфган жириеннән күлгән хәбәрләрне аналар, туганинар ичек өзелеп көтеп алалар иде. 1989 елның 15 февралендә совет гаскәрләрнән сонғы группасы туган жириебезгә аяк басты. Әфганстанда хәзмәт итүчеләр арасында районның егетләре дә күп. Алар хәзәр безнең арабызын, хәзмәт колективларында ата-бабаларының эшен лаеклы дәвам иттерүчеләр.

Эле сонғы мәктәп киңиенән юнгыраган музыка тавышларын да онытып житкәрмән малайларни ут эченә керту кызганы, ләкин кирок!

Безнең совет солдаты һәрвакыт интернационалист булды. Без оған күлләр ирек очен баш-

ларын салган сүгүшчиләрбизының һәрвакыт күнелдә сакларга тиешбез. Без аларның батырылгы аяда баш иябез. Тирән кайгы белән хәтергә алабыз.

«Интернационалист» клубы советы чакыруына жавап итеп якташларбыз—сүгүшчиләр итеп өзөн төзөлгөн һәйкәл ишбәрләр 700902ле счетка акча күчерүүләргә раҳмателесе белдерәбез.

Бу башлангыны шәһәрбезнән очен чакыруына жавап итеп якташларбыз—сүгүшчиләр итеп өзөн төзөлгөн һәйкәл ишбәрләр 700902ле счетка акча күчерүүләргә раҳмателесе белдерәбез.

Бүгендеге көндө 700902 номерлы счетка «Восход», «Большевик», Мичурин

исемендәгә, «Татарстан», «Игнеш», XXI партъезд исемендәгә колхозлар һәм «Төрнәс» совхозы үз өлешләрән көрттөләр. Кемнәр эле үз өлешләрән көрттөләр. Өлгөрмәнәр, ашыгызы. Якташларбызыны исемнәр мәңгеләтүрәд читтә калмык. Безнең бурычларын якты хатирәсөн саклау. Бу безгә—тереләргә кирәк.

Р. ЭХСӘНОВА,
ВЛКСМның район комитети секретаре.

Сорагыз—жавап бирәбез

аларның күлләр күела.

Аукционнан көрттөләр күлләр үзенән зур һәм кечкән гармуша иарми алил күлгөн иде. Ул бик матур итеп үйнады, Рамил Миңтахов жырлап ачты күңгелләре. Без аларга чиккәз рахмәтләребезнән житкәрдек, тагын күлләрән сөрадык.

Т. ИЛЯЛОВА,

Дәүләт сәфәссе һәм күлләрчеләр кооперациясөн профсоюзлары языла һәм комитети председателе.

онтулы турында сөйли. Властьны федерацияләр советына тапшыру илнең таркалалы дигән сүз. Борис Николаевич мона үзе властька омтылудан чыгып бәян иткәндеген чамалавы кыен түгел.

Нәм, хакыйкатьне өйтгрә кирәк, бу чыгышы элек ача ышанган күп хәзмәттәшләре арасында да кискән фикер каршылыклары, аның эшчәнлегенән ризасызылык уяты. 28 марта РСФСР халык депутатларының чираттан тыш съездын чакыруға да шул сәбәп булды.

Балык башынан чери, ди халык. Житәкчө кеше шәхси иктияжлардан бигрәк халык, ил мәнфәгатьләре турында кайғырыга тиеш. Минем фикеремчә, Борис Николаевичка сонгысы житеши, амбициясе, югары дөрәжә, властька омтылыши ижтимагый интересләри күмәп ките. Мондай сыйфатлар кешене бизәми, жәмгъяты очен дә заарлы, тоталитар режимга ките. Безнең тарихының мондай фактларга бай инде. Борис Николаевич та демократия турында сейләп, үзен шул система якын кеше итеп курсатте. Һәм шуның белән үзенә булған ихтирамының күп олешен югалтты.

И. ПЕТРОВ,
сүгүн һәм хәзмәт ветераниарының район советы рәисе.

исемендәгә, «Татарстан», «Игнеш», XXI партъезд исемендәгә колхозлар һәм «Төрнәс» совхозы үз өлешләрән көрттөләр. Кемнәр эле үз өлешләрән көрттөләр. Өлгөрмәнәр, ашыгызы. Якташларбызыны исемнәр мәңгеләтүрәд читтә калмык. Безнең бурычларын якты хатирәсөн саклау. Бу безгә—тереләргә кирәк.

Р. ЭХСӘНОВА,
ВЛКСМның район комитети секретаре.

исемендәгә, «Татарстан», «Игнеш», XXI партъезд исемендәгә колхозлар һәм «Төрнәс» совхозы үз өлешләрән көрттөләр

КОЛЛЕКТИВ НЫГЙИ

—Карусыз, тырыш шофер. Бер диген гайлэ башлыгы,—диделэр Солтан Хөснүллов турьында.

Солтан Хөснүллов 30 ел берөзлекsez шофер булып эши. Күп еллар буена колхозда төрле йөклөр ташыган, э 10 елдан артык инде иң кыйммөтле йөк—сөт ташый ул. Ана жәй көннөрден сөт-май комбинатина ике рейс ясарга туры ки. Нәм бу вакыт әнди аны гаебе белэн сөтиң болылуына юл күелганды. Ул теләсә нинди һава шартларында да сөтне вакытында илтеп житкер. Алдыңы шоферның фоторасеме берниң ел рәттән хужалыкның Мактау тектасында торды, исеме районның Мактау кенәсендө булды.

Солтан Хөснүллов 1990 елны да матур нәтижәләргө ирешеп тәммамлады. Ана киләчектә дә уңышлар телисе ки.

Рәсемдә: «40 лет Победы» колхозы шоферы С. Хөснүллов.

В. Никонорова фотосы.

Кырлар сый ала

«Агропромхимия» берләшмәсендө бер отряды безнен «Рассвет» совхозында эши. Ана элек-электрон инженер белэн шөгүльләнгән. Янудин житәкчелек ит. Бригада бик эйбет хәзерлекле механизаторлардан тупланган. Узгай көз алар совхозың 1700 гектар оче туфраклы жирләрен известылаганнар инде инде. Э хәзер алар басуга ашлама ташыйлар.

Совхоз житәкчелеге дә аларга нәръякы ярдәмен ит. Бригадага ике бульдозер беркеттеләр. Баш агрономбыз Н. Мусин бу эшиң бөтен жаваплылыгын тоеп уңыш очен көчен кызғаным. Бригада членары Т. Тажиев, И. Курмашин, К. Валиев, Ф. Ильмухин, С. Гаврилов, С. Керимов, Ш. Хөснәнжанов көнлек нормаларын 120-130 процентка чилиләр.

Совхозыбыз үнганиндың үткөн ел берләкеләрден тектарына уртака 31 центнер уңыш жыел алды. Бу жирне тәрбияләүгә әнәмийт бирү нәтижәссе.

Т. ГОБЭЙДУЛЛИН.

Дәүләтша Фәйзрахманович, дунгыз фермасына мәdir итеп барырга тәкъдим иткәч, башта чынчылап уйга калды. Терлекчелектә яна кеше түгел ул, курсаткечләрне яхшытуның ни бәягә тәшәчәген эйбет чамалы. 10 ел төвәрлек-сөтчелек фермасын житәкләгән кеше ни эйтсән дә. Дунгызылыкта да шуннан жицелдән булмаячак. Элеге курсаткечләр элләни түгел, коллектив та таркау гына. Нишләр?

Шул тыңысызлыгы жинде фикер көрәшнә: узган елның январь аенда фермага мәdir булып килде. Менә бер ел утте, мәdir саннары чагыштыра: январь аенда дунгызылардан таулееклек артым алу 349 грамм тәшкүл иткән. Сонгы балалатуда нәр төп ана дунгызыдан 9 га якын бала алынган.

Дәүләтша Фәйзерахманович жылы, коры, якты балалату бинасына көргөн саен шатланып чыга. Тере, ап-алсу, түм-түгәрәк дунгызы балалары усәм, булас дип торалар, себханалла. Бирәдә күпмә көч күелгапын аннан да күп белүче колхозда да юктыр. Эшкә көрәшкән көннөрән баштагы мәлениң күз алдынан уткәрә башласа...

Нәрсәдән башладылармы? Иң элек коллектив белэн ачыктан-ачык сейләшүдән. Тема бар, сүз күп жыелган иде. Шул ук дисциплина, чисталык, корылык, дами жылылык нәм зөөвтәләләрне утәу. Дәүләтша ага киләчектә боларның һичшикесе утәлергә тиешле нәрсәләр булыны коллек-

тивка беренче сейләшүдә ук аңлатырга тырышты. Элбеттә, эш дәвамында бу мәсьәләләргә кабат-кабат эйләнеп кайтырга туры килде киүен, контроль эле хәзәр дә кирок. Эмма беренче сойләшу барыбер күп нәрсәне ҳәл итте. Аннан ары инде продукция жишелтерүен технологик нечкәләкләрен акынлап төшөндерә башлады. Дежурлыкны ныгытты, кечкенә генә нәрсәләрнәц дә тармак бөтөнлеге очен мөһим булын аңлатырга тырышты. Эйткә, ана дунгызылар балалаган чорда су куюга игтибар булмаган—аны төзтөләр. Улем-китемгә юл күймау максатында, аналарны яшь үрчүннән аерым аерарга булдайлар. Жылалык житеен очен кварц лампочкалары элдәләр. Бусын «Рассвет» совхозынан семинардан кайткач эшләделәр. Дәүләтша абзый, гомумән, урыннарда уткәрелә торган шундый семинарларны бик файдалы итеп саный. Хәзәмтәкә натураль түләү мәсьәләсендә да шуннан сон жайга салдылар бит. Хәзер нәр балалатудан 6,5 дунгызы баласы колхозга тапшырылырга тиеш, шуннан калганды—дунгызы катраучы ихтыярында. Ул аны я узенә ала, я устереп килограммны 2 сумнан колхозга сата. Эйтеге кирәк, бу янача эшләүнен файдасты аерата күп булырга курено. Сонгы балалатуда 8,8 баш үрчем алу—бу бит зур нәрсә.

Хәзер, коллективның эштыңысызга ки. Эмма

ләү кәефе, теләгә ук күзгө күренеп үзгәрдө. Э ул тырыш, булдыкли хатыннардан тора. Энә Зоя Евдокимова, мәсәлән. Бу тармакта 20 еллап эшли инде ул, технологияне белә, нәр эшне жиренә, ноктасына житкөреп эшли. Узган ел ул ел эйләнәсендә 400 граммнан да ким артым алмады. Январьда аны 500 гә житкөрдө. Ильтибарлы, гажәп эшчән хатын. Шуда да аны исеме районның иң алдынгы дунгызы карауылар белэн рәттән эйтеле. Хәзәр ул ремонт аналарны карый, каплату эшләре унышлы утәлле, инде балалатуга да үзе алып керә.

Раиса Павлова белэн Раиса Юхмальчина да шундый ук мактауга лаек-лар, Раиса Бураева исәнлигеге борчыса да алардан калышмый. Хәзер, фермада эшләүчө бер хатын-кызы да исәнлигеге белэн элләни мактана алмыйдыр ул. Бигрәк авыр хәзәмт бит. Кайчак аларны кызганып та күя Дәүләтша ага. Иртәнгө 4тән тотына апайларның эшкөне, кичке 8 гә кадәр сузыла. Ялы да, бәйрәмә дә юл. Бөтен эш диярлек кулдан башкарыла. Боткасы, печән оны, аертылган, яшь балаларга күе сөтө—һәммәсә алар кулы аша уза бит. Соңғысын имезлек белэн бирәләр эле. Нәкъ менә яшь бала караган кебек инде, билләни. Баштагы мәлдә, үрчем яшьрәк вакыта, аерата тыңысызга ки. Эмма

шулай итмиш булмый, шундый хәзәмт куйганды гына уңышка ирешеп була.

Бү жәннеттән ферма эшчәннәрен бер омтылышта, бер сүздә булын шарт. Дәүләтша Фәйзрахманович терлекчеләр Николай Максимов нәм Фоат Хужахановның да шуны анлап эшләвен күре. Аларга хәзәмт дисциплинасы, тәртип турында искәртеп торуның кирәге юк.

Өстәмә нарядында алар үз вазифаларын бер диген итеп башкаралар, дунгызы карауылар белэн уртак тел табын эшилләр.

Тагы бер кешенең хәзәмтә мактауга лаек бирдә. Ул—ягучы Николай Константинович Васильев. Элек бу эшне 2 кеше башкара иде, хәзәр ул берүзе өлтөр. Бер яктан ақчасы үссе, икенче яктан эшче куаларга кытлык икәнлеген да онитмый. Э жылалык бар, ул дайми нәм ул—Николай Константиновичның тырыш хәзәмт итиҗәс.

Был хужалык очен жиңел ел түгел. Терлекләргә ашатырга фураж кытлыгы туды, эле аннан, эле моннан жыел, мәлларны аннан өзмәсә тырышалар. Киләсә жәйдә имездән артылган группалар асраласы бинаны жылдыту турында да уйларга кирәк булачак. Болар нишиккесе эшләнәр. Чөнки тармак, хужалык житәкчеләрен сөндөреп, күзгө күренеп ишгый, үсә.

Димәк, Дәүләтша Фәйзрахманович Мостафин тикмәгә генә алынмаган мәдирлек эшнә.

С. ХӘЙРУЛЛИНА.
«Родина» колхозы.

Төпле жавап көтөп

Редакция Бутаиха поселогында яшәүчеләрдән борчулы хат алды. «Мене бер ел була инде клубында кино булганы юк. Клуб мәдиренең мона исәдә китми. Э күптән түгел китапханәче нәм клуб мәдиренең эш хакларын артырылар. Э нәрсә очен? Бинаны саклап яткан очене?»—дип язалар алар.

Бу хатын Советы башкарма комитетының культура бүлеге мәдире Р. Х. Морадымовка жибәрдек. Эмма жавапны бары тиң район үзәк китапханәсеннән алды.

Үзәк китапханә директоры О. М. Венидиктова үзенә кагылышлы сорауга тулы жавап биргән. «Китапханәчеләргә хәзәмт хакын бөтөнсөз буенча артырылар. Э Бутаиха авыл китапханәсе мәдиренең айлык хәзәмт хакы 140 сум. Чөнки аның маҳсус белеме дә, эштә зур унышларга иреше алганы юк»,—диген юллар бар аның жавабында.

Сөзгә дарес түләнгән

Редакциягә XXI парсыезд исемендәге колхоз сыер савучысы Флера Исахаковна Вәлиевдан кергән хатта мондый юллар бар иде:

«Хәрмәтле редакция. Бөхтесезлек буенча страховатие ичек түләнгә? Сымертибеп күлмә, аягым сынган иде. Больницаца да-валандым. Үзәм бөхтесезлек очрагына страховование түлим. Э миңа бөхтесезлек очрагы буенча 50 сум акча түләделәр. Бу шулай дөресме?».

Хат тикшереп жавап бири өчен Дәүләт страхованиесенең район инспекциясе начальнигы Р. Вәлиулиллингә юлланган иде. Аннан редакциягә түбәндәгә жавап алынды: «Сез бөхтесезлек очрагына 1000 сумга страхововой договор төзгән булгансыз. Сөзгә 5 процент яки 50 сум түләнгән.

Без тулайында сөз давалайында Өмөт участок больнициә биргән 198 формасы билгеләмәс буенча түкөрдек. Сең жатта кулыгынан суну турында да эйткән идегез. Э медицина белешмәсендә башка травма турында. күрсәтмәләгән. Димәк, сөзгә страхововой «нелнейлә әәдәт аның

Машиналарга жан өрә

Камил Галиуллович Хөснүллинин «Безиң машиналарның йөрөгө» диләр Хафизов исемендәге колхозда, Монда хаклык аур, 1953 елдан бирләр элеккеге «Дружба» колхозында 21 ел буе тракторчи, комбайнчы булып шылган ул. Аннан аны үзүнлек автоНаркына слесарь-моторчы итеп алдылар. Мене 18 ел инде ул үз хәзәмтә белэн машиналар йөрөгөн «жан өрә»—жицел нәм йөк машиналары моторларына ремонту ясый. Эгәр запас

частылар белэн тоткарлык булмаса, ай саен Зэр мотор ясарга өлгөрә ул. Монны очен инди төгөллек, техник осталык, солет кирәк. Камил Галиуллович нәм күп шынфатларга ийдә. Шуна да аның янына өш кына күршөн үзүнлек, гомумен бик уыған, түршүш гаилә. Буларак мөгълүм аныда, Камилнан хатынны Гөлзорий күштүн бригадада төрле эштө йөри, жай көннөрәнде чөйнөр алышы алып эшкәртә. Үзгән жайне дә ул эшләгән зөвнө нәр гектардан 257 шәр центнер яхши

шынфатлы татлы тамыр жыел тапшырыды.

Шулай намуслы хәзәмттә утә Хөснүллинин тормышы, Камил Галиуллович түршүшлүгү, булдыклилыгы белэн күп техникинын гомумен озайта, күп машиналарны сафка кайтара. Шуна да «Безиң машиналарның йөрөгө» дин бик дөрес эйтәләр үзүнлек, алар аның түршүнде.

Т. ДЕРБЫШЕВ,
хәбәрчे.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

СИШЭМБЕ

19 МАРТ

КАЗАН КУРСЭТЭ

18.25 «Диалоглар». ТССР Дэүлэлт гимниниң иң яхши проектина конкурс.

19.00 «Татарстан».

19.30 «Нәтижә». Тапшыруда халык депутатларының Апас район Советы рәисе Э. Н. Хәйруллов катнаша.

20.00 Элли-бәлли-бәу.

20.10 Н. Жиһанов истәлегенә әдәби-музыкаль киче.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 «Актуаль репортаж».

9.15 Нәфис фильм: «Әх, бу жүнсез, жүнсез телевизор».

10.50 Балалар сөгате (француз теле дәресе белән).

12.15 «Туган күкнәң гүзәл яктылыты».

15.15 Нәфис телефильм: «Тимер уеннар».

16.45 Балаларның музикаль клубы.

17.30 «Шигърият минутлары». Владимир Нежданов.

17.35 «Әрнү һәм өмет». Телевизион очерк.

18.20 Хоккей. СССР чемпионаты. «Спартак»—ЦСКА. Тәнәфестә (19.05) —«Меридиан».

21.00 «Вакыт».

21.45 «ВИД» курсаты: «Мөгжизалар кыры».

22.30 Профессионаллар арасында бокс буенча дөнья чемпионаты. Аеруча зур авырлыктагылар.

23.30 «Эстрада вернисажы».

00.40 Нәфис телефильм: «Кыз һәм дингез».

02.10 «Чынлат та, шаяртып та». Киноспектакль.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнгә гимнастика.

8.15 Фәнни-популяр фильм.

8.35, 9.35 Физика. 11 класс.

9.05 Француз теле 1 ичке уку елы.

10.05 Француз теле. 2 ичке уку елы.

10.35, 11.35 География. 7 класс.

11.05 Сәламәтлек.

12.05 Нәфис фильм. «Үйлау очен вакыт».

13.10 Музикаль телебағнамент.

13.50 Язның биш минуты.

14.05 РСФСР шәһәрләре телестудияләре.

14.40 Ритмы гимнастика.

17.00 К. Зидаров. Фильмспектакль: «Патша мәрхәмәт».

18.30 Экология. Жәмгыять. Кеше.

19.45 Россиянең парламент хәбәрчесе.

20.00 «Тыныч йокы, иәниләр».

20.15 «Безней мәшәкәтләр Джон Кристал күзлегенән кираганда». Авыл хужа-

лыгы продукциесең саклау

буенча бердәм эш.

20.30 Ритмы гимнастика.

21.00 «Вакыт».

21.45 СССР Югары Советы сессиясендә.

22.45 Нәфис фильм. «Хатынам, балаларым минем».

ЧЭРШЭМБЕ

20 МАРТ

КАЗАН КУРСЭТЭ

17.30 Нәфис фильм, «Фаш итмеләсә тиеш».

19.00 «Татарстан».

19.25 «Телесеанс». Яшләр очен тележурнал.

19.55 «Нәтижә». Кечкәнә авыллар проблемасы. (Сарман районы).

20.25 Элли-бәлли-бәу.

20.35 Рәссам Бронюс Грушас. (Вильнюс шәһәре).

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».

9.00 «Әшлекле курьер».

9.15 Мультифильм: «Кемнәр соң алар, кошыклар».

9.35 Хоккей. СССР чемпионаты. «Спартак»—ЦСКА.

12.15 Профессионаллар арасында бокс буенча дөнья чемпионаты. Аеруча зур авырлыктагылар.

15.15 Күп серияле нәфис телефильм: «Михайло Ломоносов». 1 ичке фильм.

17.10 Балалар сөгате (инглиз теле дәресе белән).

18.10 «Үзгәртеп кору. Ул Японияда ничек булды?». 2 ичке тапшыру.

18.55 Футбол. УЕФА кубогы. 1/4 финал. «Торпедо» (Мәскәү)—«Брэндью» (Дания).

21.00 «Вакыт».

21.45 «Керергә рөхсәт итегез». «Московский комсомолец» газетасы «Аваз сукмагы» лауреатлары концерты.

22.55 Футбол. Европа кубоклары. 1/4 финал.

00.50 Футбол. Кубок ияләре кубогына. 1/4 финал. «Барселона» (Испания) —«Динамо» (Киев). 2 ичке тайм.

01.40 Нәфис телефильм: «Ярминкәдән соң».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнгә гимнастика.

8.15 Фәнни-популяр фильм.

8.35, 9.35 Физика. 9 класс.

9.05 Немец теле. 1 ичке уку елы.

10.05 Немец теле. 2 ичке уку елы.

10.35, 11.40 География. 7 класс.

11.05 Адам Смит акчалары дөньясы.

12.10 Нәфис фильм. «Хатынам һәм балаларым минем».

13.20 «Объектив». Һәвәскәр фильмнарын Бетенсоюз фестивале.

17.00 Телеспектакль премьера.

19.00 Документаль фильм, «Тупас эш».

19.25 «Кадерлем Валера», Язучи В. Некрасов ту-

рында.

19.55 Коллаж.

20.00 «Тыныч йокы, пәниләр!».

20.15 Ирма Худякованың ел фасыллары. Улан-Удәдан тапшыру.

20.50 Документаль фильм. «Алга, Аргамак». Йөгрешчеләр клубы туринде. (Казан).

21.00 «Вакыт».

21.45 СССР Югары Советы сессиясендә.

22.45 РСФСР Югары Советы сессиясендә.

12.05 Питер Брук. Мәскәүдә оршашулар.

13.35 Ирма Худякованың ел фасыллары. Улан-Удәдан тапшыру.

17.00 «Гажәп хәлләр, сөөр хәлләр».

17.45 Документаль фильм. «Лев Яшин».

21.45 РСФСР Югары Советы сессиясендә.

23.15 Нәфис фильм. «Монмартр тубәсе астында». 1 ичке серияләр.

ЖОМГА

22 МАРТ

КАЗАН КУРСЭТЭ

18.00 «Жомга көн кич белән». Альманах.

19.00 «Татарстан».

19.30 Элли-бәлли-бәу».

19.40 «Котлы булсын Нәүруз».

ПӘНЖЕШЭМБЕ

21 МАРТ

КАЗАН КУРСЭТЭ

18.00 СССРның халык артисты Н. Жиһановның тууына 80 ел тулу уаендан тантаналы жылдын һәм концерт. (Муса Жәлил исемендәгә Татар дәүләт академия опера һәм балет театрынан трансляция). Тәнәфестә—«Татарстан».

21.00 «Диалог» туринде диалог. Совет—Америка

«Диалог» предприятиесен барлыкка килүе һәм үчеше (Чаллы шәһәре).

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».

9.00 Нәфис телефильм:

«Ак каргалар».

10.45 Мультифильм.

11.35 «Мин сезне обраттым». Б. Медведев жырый.

12.15 «Опера театры дөнья».

13.15 «...16 яшкә кадәр һәм өлкәнрәк».

15.15 «Іәвәсләр, дөньясы».

15.30 Нәфис телефильм:

«Михайло Ломоносов».

1 ичке фильм. «Үз чыганакларынан». 3 серия.

16.40 «Әни, эти һәм мин».

17.10 Мультифильм.

18.00 «Контакт-форум».

18.30 «Меридиан».

18.50 «ВИД» програмасы.

19.05 Нәфис документаль фильм: «Гарольд Ллойд—өченче дахи». 1 һәм 2 серияләр.

21.00 «Вакыт».

21.45 «ВИД» програмасы.

02.15 Нәфис телефильм:

«Сөгать ясаучы һәм тавык».

2 серия.

II ПРОГРАММА

8.15 Документаль фильм.

8.45, 9.35 Безне чолгап алган дөнья. 2 класс.

9.05 Инглиз теле 1 ичке уку елы.

22.00 «Опера театры дөнья».

<p